

II IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU ZAKONA O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA

U PERIODU MAJ - AVGUST 2011. GODINE

Ovaj izvještaj je dio projekta "Imaš pravo da znaš" koji finansira Evropska unija posredstvom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, a implementira ga Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS

Autori:

Radovan Terzić, koordinator pravnog programa

Vuk Janković, programski asistent na pravnom programu

Aministrativna podrška:

Andela Nicović, administrativni asistent na pravnom programu

Nikoleta Lagator, administrativni asistent na pravnom programu

Dimitrije Ostojić, logistika

Bajo Danilović, logistika

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

www.mans.co.me

mans@t-com.me

Centralna kancelarija:

Dalmatinska 188 Podgorica, (020) 266 326; 266 327.

Regionalni centar za Herceg Novi i Boku:

Prve bokeške brigade 11, Herceg Novi, (031) 346 080.

Regionalni centar za Budvu, Bar i Ulcinj:

Rista Lekića D-12, Bar, (030) 317 380.

Ovaj izvještaj je sačinjen uz podršku Evropske unije. Za sadržaj ovog izvještaja odgovorna je isključivo Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS, a stavovi iznijeti u njemu ne mogu se smatrati stavovima Evropske unije.

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
2.	STATISTIČKI POKAZATELJI O PRIMJENI ZAKONA	5
2.1.	POSTUPCI U PERIODU OD MAJA DO AVGUSTA 2011. GODINE	5
2.1.1.	Upravni postupak	5
2.1.2.	Upravni spor	6
2.1.3.	Ostali postupci	6
2.2.	POSTUPCI U PERIODU OD DECEMBRA 2005. DO APRILA 2011. GODINE	6
2.2.1.	Upravni postupak	6
2.2.2.	Upravni spor	6
2.2.3.	Ostali postupci	7
3.	ZANIMLJIVI SLUČAJEVI IZ PRAKSE	8
3.1.	(NE)JAVAN TENDERSKI POSTUPAK	8
3.2.	KO SE VOZI VLADINIM AVIONOM?	9
3.3.	JAVAN DOKUMENT POSTAO TAJNA	11
4.	OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	14
ANEKS - STATISTIČKI PODACI O PRIMJENI ZAKONA		15

1. UVOD

“Svako ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja; u to pravo spada pravo na mišljenje bez miješanja i pravo na traženje, primanje i davanje informacija i ideja kroz bilo koji medij bez obzira na granice.”

Član 19. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama predstavlja ključni mehanizam za praćenje transparentnosti i kontrolu javne odgovornosti vlasti. Njegovo kvalitetno sprovođenje je bitan alat u borbi protiv korupcije. Informisan građanin uvidom u podatke u posjedu organa vlasti može utvrditi da li demokratski izabrana vlast radi u njegovom najboljem interesu, uočiti moguće postojanje nezakonitih radnji, zloupotrebu ovlašćenja i argumentovano ukazati na loše upravljanje.

Pravo na pristup informacijama kao i sloboda širenja informacija predstavlja jedno od osnovnih ljudskih prava i sloboda koje se garantuje na nivou principa i standarda sadržanih u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama, ali i Ustavom Crne Gore i domaćim zakonodavstvom.

U cilju pružanja uvida u postojeće stanje primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama u Crnoj Gori, Mreža za afirmaciju nevladinog sektora predstavlja drugi izvještaj koji se odnosi na period maj - avgust 2011. godine. Izvještaj je realizovan u okviru projekta “Imaš pravo da znaš”, koji je podržan od strane Evropske unije, posredstvom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

Izvještaj, pored statističkih podataka o primjeni Zakona, sadrži i konkretne primjere iz prakse koje ukazuju na prepreke na koje podnositelj zahtjeva nailazi u postupku ostvarivanja svog prava da bude informisan, ali i mogućnost da to svoje pravo i faktički ostvari uz korišćenje raspoloživih pravnih mehanizama.

Statistički pokazatelji u ovom izvještaju sačinjeni su 31.08.2011. i ne obuhvataju postupanja državnih organa i MANS-a u periodu nakon toga.

2. STATISTIČKI POKAZATELJI O PRIMJENI ZAKONA

2.1. POSTUPCI U PERIODU OD MAJA DO AVGUSTA 2011. GODINE

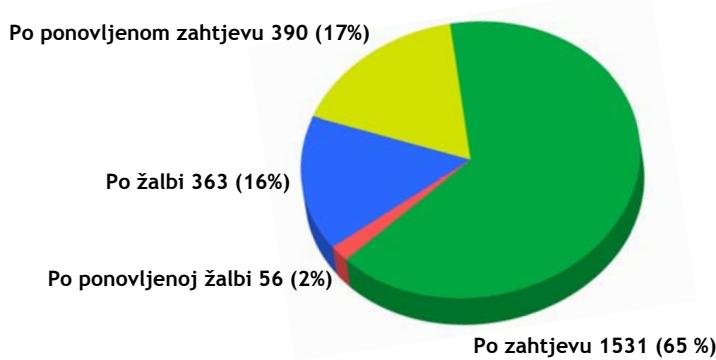
2.1.1. Upravni postupak

U periodu od početka maja do kraja avgusta 2011. godine, MANS je državnim institucijama i organima lokalne uprave podnijeo preko 2400 zahtjeva za pristup informacijama. Institucije su dozvolile pristup informaciji u nešto manje od polovine ukupno podnešenih zahtjeva, odnosno u 47% slučajeva, dok je 5% traženih informacija bilo proaktivno objavljeno. U 34% slučajeva su se proglašile nenadležnim ili nisu imale tražene informacije. Institucije su informacije proglašile tajnim u svega 1% slučajeva. Na kraju, institucije nisu dostavile odgovor na svaki 17 podnešeni zahtjev, odnosno u 6% slučajeva.

Grafik 1: Procenat dobijenih informacija u upravnom postupku u periodu maj - avgust 2011.

Procenat zahtjeva na koje institucije nisu odgovorile pokazuje značajan pad u odnosu na prethodni period, a koji je iznosio 14% za prva četiri mjeseca 2011. godine. Međutim, kršenje zakonski propisanog roka za dostavljanje informacije po zahtjevu, koji iznosi osam dana od dana podnošenja zahtjeva i dalje predstavlja najznačajniji problem u prvoj fazi postupka pristupa informacijama, odnosno pristupa informaciji po zahtjevu. Procenat nepostupanja institucija na osnovu isključivo podnešenog zahtjeva ostao je gotovo identičan kao i u periodu od januara do aprila 2011. godine.¹

MANS je 65% dobijenih odgovora dobio po zahtjevu, dok se u 35% slučajeva upravni postupak prolongira, pa institucije dostavljaju odgovore tek nakon upućenih žalbi i urgencija, što uslovjava da period između podnešenog zahtjeva i dobijanja odgovora nerijetko traje i po nekoliko mjeseci. Ovo predstavlja kršenje načela hitnosti na kojem počiva Zakon, a pored toga nepotrebno se komplikuje administracija i povećavaju troškovi postupanja.

Grafik 2 : Dobijeni odgovori po fazama upravnog postupka u periodu maj - avgust 2011.

¹ Po zahtjevu 60%; po ponovljenom zahtjevu 21%; po žalbi 16%; po ponovljenoj žalbi 3% (podaci za period januar-april 2011. godine)

2.1.2. Upravni spor

MANS je pokrenuo sporove pred Upravnim sudom po osnovu 301 zahtjeva za pristup informacijama podnešenih u periodu od 01. maja do 31. avgusta 2011. godine. Upravni sud je do sada odlučio u 13% slučajeva, a sve presude su bile u korist MANS-a. Za preko 87% od ukupnog broja podnešenih tužbi u ovom periodu postupak je još uvijek u toku.

2.1.3. Ostali postupci

U posmatranom periodu MANS je Vrhovnom суду podnio 117 zahtjeva za vandredno preispitivanje presuda Upravnog suda. Vrhovni sud je odlučio u 109 slučaja, od čega je u 64 poništo presudu Upravnog suda.

U istom periodu MANS je podnio 77 pritužbi zaštitniku ljudskih prava i sloboda - Ombudsmanu, u slučajevima gdje institucije nisu postupale po presudama Upravnog suda. Ombudsman je postupao po 71 pritužbi, od kojih je 55 prihvaćeno. U tim slučajevima Ombudsman je dao preporuke institucijama da donesu rješenje po presudi. U preostalim slučajevima Ombudsman je prekinuo postupak jer su institucije u međuvremenu donijele rješenje.

MANS je u cilju ostvarivanja prava na pristup informacijama podnio i 23 incijative Upravnoj inspekciji u slučajevima gdje institucije nisu postupile po drugostepenim rješenjima, odnosno žalbama koje su usvojene u korist MANS-a. Inspekcija je uzela u razmatranje 6 slučajeva, u 15 se izjasnila nenađežnom za postupanje, dok je za preostale 2 incijative postupak u toku.

2.2. POSTUPCI U PERIODU OD DECEMBRA 2005. DO APRILA 2011. GODINE

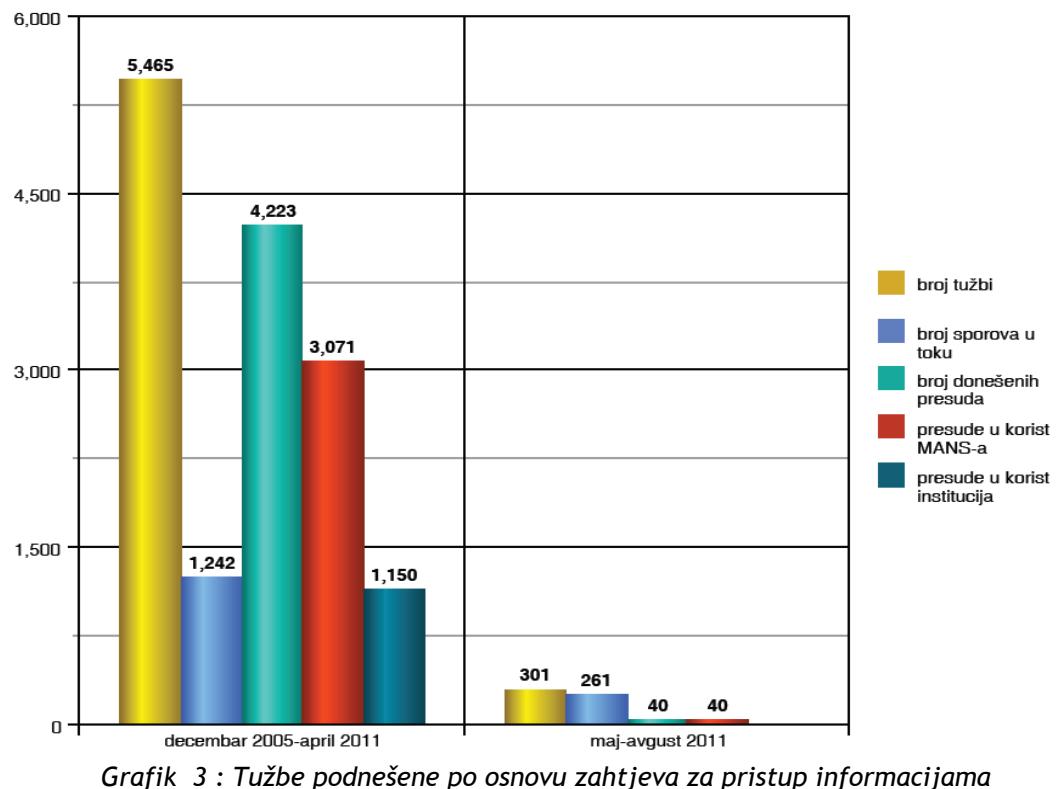
2.2.1. Upravni postupak

Od decembra 2005. godine kada je MANS podnio prvi zahtjev za informacijama pa do 30 aprila 2011. godine MANS podnešeno je preko 35 000 zahtjeva za pristup informacijama. U navedenom periodu podnešeno je i preko 7200 žalbi, odnosno ugencija iz razloga što su institucije kršile rokove za dostavljanje odgovora ili su dostavljale odgovore koji nisu u skladu sa zakonom.

Institucije su dostavile tražene informacije u 40% od ukupnog broja podnešenih zahtjeva, a iste su bile proaktivno objavljene u svega 5% slučajeva. U 24% slučajeva institucije su tvrdile da tražene informacije ne posjeduju, a u 10% slučajeva su se proglašile nenađežnim za postupanje. U 2% slučajeva institucije su informacije proglašile tajnim, a u 17% nisu dostavile bilo kakav odgovor.

2.2.2. Upravni spor

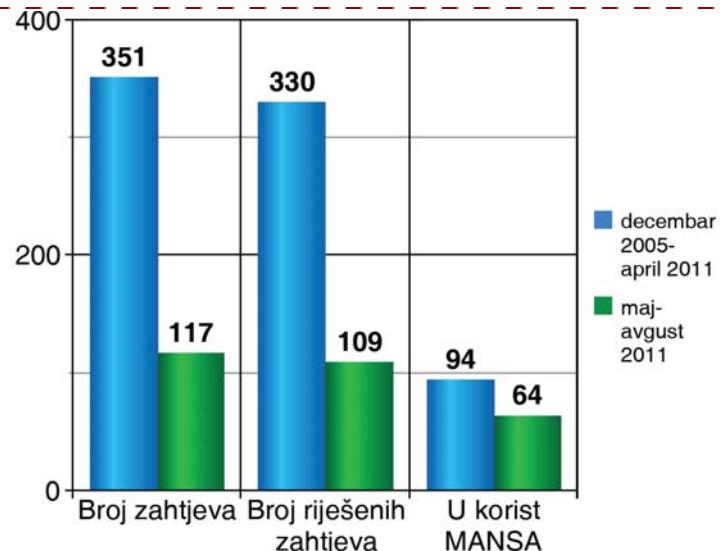
MANS je u proteklih pet godina pred Upravnim sudom pokrenuo sporove po više od 5400 zahtjeva za pristup informacijama. Upravni sud je donio presude za 77% započetih sporova, od čega je u korist MANS-a odlučio u 73% slučajeva.

2.2.3. Ostali postupci

U periodu od decembra 2005. do kraja aprila 2011. godine MANS je pred Vrhovnim sudom pokrenuo 351 zahtjev za vanredno preispitivanje odluka Upravnog suda. Vrhovni sud je postupio po 330 podnijetih zahtjeva, a u korist MANS-a donio je presude u nešto više od 29% od ukupnog broja zahtjeva.

U poređenju sa periodom od maja do avgusta 2011. godine, zabilježen je rast presuda Vrhovnog suda u korist MANS-a za 30%

Grafik 4: Zahtjevi za vanredno preispitivanje sudskeh odluka

U istom periodu MANS je podnio 182 pritužbe zaštитniku ljudskih prava i sloboda - Ombudsmanu, u slučajevima gdje institucije nisu postupale po presudama Upravnog suda. Ombudsman je postupao po 160 pritužbi, od kojih su sve prihvaćene, odnosno date su preporuke institucijama da donesu rješenje po presudi.

MANS je u ranijem periodu podnio 18 incijativa Upravnoj inspekciji u slučajevima kršenja Zakona o slobodnom pristupu informacijama i Zakona o opštem upravnom postupku. Inspekcija je uzela u razmatranje 7 slučajeva, dok se u 11 slučajeva izjasnila nenađežnom za postupanje.

3. ZANIMLJIVI SLUČAJEVI IZ PRAKSE

3.1. (NE)JAVAN TENDERSKI POSTUPAK

MANS je 04. februara 2011. godine od Savjeta za privatizaciju zatražio dokumentaciju koja se odnosi na tenderski postupak za davanje u dugoročni zakup uvale Valdanos kod Ulcinja, na kojem je britanska kompanija Cubus lux bila prvorangirani ponuđač. Između ostalog, MANS je od Savjeta za privatizaciju zatražio i dokumenta iz tenderskog postupka koja bi pokazala da li prvorangirana kompanija Cubus lux ima pravo da zaključi ugovor o dugoročnom zakupu, te da li zadovoljava sve neophodne kriterijume.²

Kako je Savjet za privatizaciju ignorisao zahtjev MANS-a, podnijeli smo ponovljeni zahtjev, a potom, 02. marta 2011. godine i tužbu Upravnog suda zbog "ćutanja administracije".

U toku upravnog spora, dana 15. marta 2011. godine Savjet za privatizaciju dostavlja rješenje kojim odbija pristup traženim informacijama.

Kao glavni razlog odbijanja zahtjeva Savjet navodi da tražene informacije predstavljaju sastavni dio tenderske dokumentacije koja ne može biti dostupna javnosti, obzirom da ona predstavlja "intelektualnu svojinu" ponuđača, uslijed čijeg bi eventualnog objavljivanja bila ozbiljno dovedena u pitanje prava i interesi zainteresovanog stranog partnera. Savjet nas je takođe informisao da se jedan dio informacije koji se odnosi na odluku i predlog ugovora sa kompanijom Cubus lux, kao i izvještaj tenderske komisije za turističku valorizaciju lokaliteta nalazi na njihovom sajtu.

izdaje u zakup (član 13 Uredbe) i javnim otvaranjem ponuda/ponude, ali je zbog zaštite povjerljivosti dokumentacije, do okončanja tenderskog postupaka ograničena opšta javnost.

Dokumentacija ponuđača Cubus Luxa koja je dostavljena uz ponudu (tzv. prateća dokumentacija) sadrži informacije o položaju strana, realizaciji i dugoročnom razvoju Projekta koji je predmet tendera, uključujući tehničke, ekonomske i finansijske analize koje podnosič zahtjeva namjerava da dostavlja trećim licima, objavljuje u štampi i slično, što može dovesti ozbiljno u pitanje prava i interese zainteresovanog stranog partnera i što predstavlja predmet pravne zaštite. U tom smislu Savjet je dobio od ponuđača pismo od 4. marta 2011. godine koji smatra da ovaj skup podataka i procesa iz datih dokumenata predstavljuju "intelektualnu svojinu" i insistira da mu se povrati dostavljena dokumentacija jer je tenderski postupak zaključen, što u cijelini odgovara sadržini i preuzetim obavezama iz pomenute Izjave o povjerljivosti.

Sa izloženog rješeno je kao u dispozitivu rješenja.

Prilog: Spisi predmeta

Rješenje Savjeta za privatizaciju broj: UP 11/15.2 od 15. marta 2011. godine

Savjet je zabranio pristup ključnim informacijama u vezi sa tenderom za izdavanje u dugoročni zakup uvale Valdanos. Pristup je zabranjen upravo onoj dokumentaciji kojom je Cubus Lux navodno dokazao da je tri godine poslovalo pozitivno, da je imao godišnji promet veći od 100 miliona eura, te pismo o namjerama koje je potpisano sa jednim renomiranim turističkim operaterom, što su sve bili uslove koje je ova kompanija na tenderu morala da zadovolji. Pored toga, rješenjem Savjeta je zabranjen pristup i informacijama koje se odnose na investicioni plan, kao i na bankarsku garanciju Cubus Lux-a, a koje su bile jedan od kriterijuma za ocjenu ukupne ponude ove kompanije, koja je od strane Vlade izabrana kao prvorangirana.

² MANS je tražio kopiju odluke o izdavanju u zakup lokaliteta Valdanos kompaniji Cubus Lux, izvještaj Tenderske komisije usvojen od strane Savjeta za privatizaciju, predlog Ugovora sa kompanijom Cubus Lux, dokaz da je Cubus Lux u posljednjoj godini ostvario ukupan promet od 100 miliona eura, odnosno da je u poslednjih 5 godina ostvario pozitivan finansijski rezultat, pisma o namjerama kojim je prvorangirani i prihvaćeni ponuđač Cubus Lux na tenderu potvrdio partnerstvo sa renomiranom kompanijom koja upravlja sa najmanje dva hotelska rizorta, investicioni plan kao i kopiju bankarske garancije koju je Cubus Lux dostavio na tenderu, te akt koji sadrži podatak ko su članovi tenderske komisije kao i pojedinačan iznos njihovih zarada.

Nakon dobijanja odluke Savjeta za privatizaciju od 14. aprila 2011. godine, MANS ponovo podnosi Upravnom sudu tužbu, ovog puta zbog pogrešne primjene materijalnog propisa.

U tužbi smo istakli da Savjet za privatizaciju prilikom donošenja rješenja nije sproveo obavezan test štetnosti kada je odlučio da je tražena informacija tajna, u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, a koji je trebalo da pokaže da li je veći interes javnosti da zna, od eventualne štete koja bi nastala po kompaniju Cubus Lux.

Upravni sud je naše navode u tužbi ocijenio osnovanim, te je presudom od 27. jula 2011. godine poništio rješenje Savjeta za privatizaciju i naložio donošenje rješenja kojim će otkloniti nepravilnosti ukazane u presudi.

Međutim, iako je 28. februara 2011. godine Tenderska komisija tender za valorizaciju i izdavanje u dugoročni zakup uvale Valdanos - proglašila neuspjelim, u ponovnom postupku, Savjet za privatizaciju donosi istovjetno rješenje kojim ponovo zabranjuje pristup treženim podacima.

MANS je 11. novembra. 2011. godine podnio novu tužbu protiv rješenja Savjeta za privatizaciju i postupak je još uvijek u toku.

3.2. KO SE VOZI VLADINIM AVIONOM?

MANS je 23. februara 2011. godine od Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore zatražio dostavljanje kopije akata koji sadrže informacije o destinacijama na kojim je letio avion Vlade u poslednje dvije godine, ko su bili putnici na tim letovima, te u koju su svrhu letovi ostvarivani.

Odgovorom Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore od 03. marta 2011. godine odbijen je pristup traženoj dokumentaciji, uz obrazloženje da se u ovom slučaju ne radi o podacima koji prema Zakonu o slobodnom pristupu informacijama imaju karakter informacija.

Naime, odredbom člana 4 stav 1 tačka 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list RCG", broj 68/05) propisano je, da je informacija dokument u pisanoj, štampanoj, video, zvučnoj, elektronskoj ili drugoj formi, uključujući i njegovu kopiju ili dio bez obzira na sadržinu, izvor (autora), vrijeme sačinjavanja ili sistem klasifikacije.

Zahtjevom podnosioca ne traži se pristup dokumentima koji sadrže informaciju, u smislu pomenutog zakonskog određenja, već predstavljaju statistički izvještaj, koji tek treba obraditi na osnovu podataka koje posjeduje Generalni sekretarijat Vlade. Budući da Zakon o slobodnom pristupu informacijama ne obavezuje organ da obezbijedi pretvaranje informacije iz jednog oblika u drugi i sastavljanje nove informacije to se zahtjev odbija kao neosnovan.

Imajući u vidu naprijed navedene činjenice odlučeno je kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti Upravni spor tužbom pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Dostavljeno:

- MANS
- Spisi predmeta
- a/a

Rješenje Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore UP-11/3-11 od 03. marta 2011. godine

Rješenje Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore je u potpunosti nezakonito, imajući u vidu da Vlada već posjeduje tražene podatke, te da nije dužna da sačinjava bilo kakve

dodatne informacije, što se najbolje vidi iz odgovora na poslaničko pitanje u Skupštini Crne Gore čiji je predmet bilo upravo korišćenje Vladinih aviona.

Na II sjednici radnog zasjedanja Skupštine Crne Gore jedno od poslaničkih pitanja upućeno tadašnjem potpredsjedniku Vlade Crne Gore Svetozaru Maroviću bilo je: ko je, kada i o čijem trošku tokom perioda oktobra 2008 - oktobara 2010 godine koristio avione Vlade Crne Gore.

U odgovoru na postavljeno pitanje gospodin Marović je između ostalog kazao:

"...Poslovi koji se odnose na upotrebu i korišćenje vazduhopolova, organizovanje, planiranje i praćenje određenih letova, održavanje vazduhoplova, vođenje i čuvanje letačke dokumentacije i dokumentacije potrebne za održavanje vazduhoplova, kao i drugi poslovi u skladu sa propisima koji regulišu oblast vazduhoplovstva, obavljuju se, kao što znate u avioservisu, kao posebnoj unutrašnjoj organizacionoj jedinici Generalnog sekretarijata Vlade..." "...Pozivam vas i ovom priliom želim javno da kažem da je moguće izvršiti uvid u skladu sa Zakonom, tako da vi možete iskoristiti jednu takvu mogućnost. Konačno, želim da konstatujem da se usluge avioservisa u svemu koriste na način i uslovima proisanim unaprijed navedenim upustvima i u to me uvjerava profesionalizam ljudi koji se o tome staraju..." .³

Zbog očigledne namjere Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore da izvrši opstrukciju u pristupu traženoj informaciji, dana 06. aprila 2011. godine podnijeli smo tužbu Upravnom sudu.

"Prema odredbi člana 4. stav 1. tačka 2. Zakona o slobodnom pristupu informacijama informacija je dokument u pisanoj, štampanoj, video, zvučnoj elektronskoj ili drugoj formi, uključujući i njegovu kopiju ili dio, bez obzira na sadržinu, izvor (autora), vrijeme sačinjanja ili sistem klasifikacije, a prema tački 4. istog člana informacija u posjedu organa vlasti je faktičko posjedovanje informacije od strane organa vlasti (sopstvene informacije, informacije dostavljene od drugih organa vlasti ili trećih lica), bez obzira na osnov i način sticanja."

Izvod iz tužbe MANS-a od 06. aprila 2011. godine

Upravni sud je 09. juna 2011. godine održao usmenu raspravu na koju se predstavnici Generalnog sekretarijata Vlade nisu ni pojavili, a dvadesetak dana kasnije donosi presudu u korist MANS-a.

³Izvor:http://www.skupstina.me/cms/site_data/SKUPSTINA_CRNE_GORE/ZAPISNICI/zapisnicisjednice%20skupstine/3_pos_ebna_sednica_drugog_redovnog_zasjedanja_u_2010_-27_i_28.pdf

informacijama („Sl.list RCG”, br. 68/05), informacija je dokument u pisanoj, štampanoj, video, zvučnoj, elektronskoj ili drugoj formi, uključujući i njegovu kopiju ili dio, bez obzira na sadržinu, izvor (autora), vrijeme sačinjavanja ili sistem klasifikacije, a prema tački 4. istog člana, informacija u posjedu organa vlasti je faktičko posjedovanje informacija od strane organa vlasti (sopstvene informacije, informacije dostavljene od drugih organa vlasti ili trećih lica), bez obzira na osnov i način sticanja.

Odredbom člana 3. Uputstva o načinu rada i vršenja poslova avio servisa Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, je između ostalog propisano da korisnici usluga avio servisa podnose zahtjev za korišćenje vazduhoplova na obrascu koji je sastavni dio Uputstva (obrazac br. 1), a koji sadrži podatke o podnosiocu zahtjeva, dan i čas polaska, odnosno povratka, svrha i relacija leta i ime i prezime lica koje će koristiti avion.

Iz obrazloženja osporenog rješenja proizilazi da je zahtjev tužioca odbijen, jer Zakon o slobodnom pristupu informacijama ne obavezuje organ vlasti da obezbijedi pretvaranje informacije iz jednog oblika u drugi i sastavljanje nove informacije. Ne sporeći takav stav tuženog organa, sud nalazi da se on ne može primjeniti na konkretni slučaj, jer je predmetnim zahtjevom traženo dostavljanje kopije postojećih dokumenta, koje tuženi organ po sopstvenom priznanju posjeduje, za koje, po mišljenju suda, nije potrebno sačinjavati novu informaciju.

Nedostatak jasnih i ubjedljivih razloga u obrazloženju osporenog rješenja, koji se tiču prava tužioca na pristup traženoj informaciji, čini osporeno rješenje nezakonitim, što je razlog za njegov poništaj.

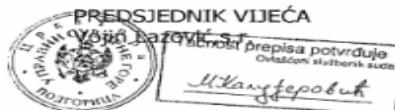
Za meritornu odluku suda nijesu bili ispunjeni uslovi iz člana 37. stav 2. Zakona o upravnom sporu.

U ponovnom postupku tuženi organ će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovom presudom (čl. 57 ZUS-a) i nakon toga donijeti novo, na zakonu zasnovano rješenje.

Sa iznijetih razloga, a na osnovu člana 37. stav 1. u vezi člana 33. stav 6. Zakona o upravnom sporu, riješeno je kao u dispozitivu.

UPRAVNI SUD CRNE GORE
Podgorica, 14.06.2011. godine

Zapisničar,
Marijana Lopičić, s.r.

Presuda Upravnog suda Up.br. 674 od 14. juna 2011. godine.

Postupajući po presudi Upravnog suda Generalni sekretariat Vlade Crne Gore donosi novo rješenje 18. jula 2011. godine, kojim se dozvoljava pristup traženim dokumentima, ali ovoga puta putem neposrednog uvida. Ovakvo postupanje Generalnog sekretarijata Vlade predstavlja ograničavanje pristupa informacijama, jer ukoliko bi MANS izvršio uvid u tražena akta, ne bi bio u stanju da te informacije širi i učini javnim, u skladu sa članom 4 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Ranija praksa tuženog koja se odnosi na pristup informacijama, što je i u ovom slučaju potvrđeno, ukazuje na njegovu namjeru da na različite načine ograniči pristup traženoj informaciji. Dozvoljavanjem uvida ograničeno je pravo MANS-a kao podnosioca zahtjeva da predmetnu dokumentaciju učini dostupnom zainteresovanim licima tj. učini je javnom, kako propisuje član 4. Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Kako je MANS svojim zahtjevom zatražio kopiju informacija o upotrebi aviona Vlade, a ne neposredan uvid, dana 27. jula 2011. godine, MANS je podnio novu tužbu protiv Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore. Postupak po tužbi nije završen do dana zaključivanja izvještaja.

3.3. JAVAN DOKUMENT POSTAO TAJNA

Na osnovu anonimne prijave građanina i izražene sumnje o mogućem slučaju konflikta interesa, MANS je 24. juna 2010. godine od Ljekarske komore Crne Gore zatražio kopiju dokumentacije koja je korišćena prilikom donošenja odluke o izboru direktora J.U. Zavoda za hitnu medicinsku pomoć.⁴

⁴ MANS je tražio kopiju akta koji sadrži informaciju o zvanju specijaliste direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, kao i kopiju odluke o imenuju direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć.

Nakon četiri dana uslijedio je odgovor Ljekarske komore Crne Gore kojim se obavještavamo da jedan dio dokumenata možemo dobiti kroz neposredan uvid uz zabranu kopiranja, dok drugi dio dokumentacije Ljekarska komora ne posjeduje.

licenci, a na osnovu pritožene dokumentacije, posebno Uvjerenja o završenoj specijalizaciji iz urgentne medicine, izdatog na Medicinskom fakultetu u Nišu 16.04.1999. godine, broj 03-1135.

Shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama i Zakonu o zaštiti ličnih podataka i pravilnicima Ljekarske komore Crne Gore, nijesmo u mogućnosti da Vam dostavimo original dokumenta, ali možete obaviti neposredni uvid u ista, bez prava na fotokopiranje, u vremenu koje dogovorimo.

Odgovor na Vaše drugo pitanje, koje se odnosi na odluku o imenovanju dr Saše Stefanovića na mjesto direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć možete zatražiti od navedene ustanove ili Ministarstva zdravlja CG, koje daje suglasnost na imenovanje, jer to nije u nadležnosti Ljekarske komore Crne Gore.

S poštovanjem,

*P R E D S J E D N I K
Prim. dr Đoko Jočić*

*Ljekarska Komora Crne Gore, Poš. fah 365 81000 Podgorica, E-mail: lkomcg@t-com.me,
Tel: 020/230-129, Tel-fax: 020/230-109, Žiro račun: br. 510-7963-13 CKB A.D. Podgorica*

Dopis Ljekarske komore CG broj 151/2 od 28. juna 2010. godine.

Shodno tumačenju Vrhovnog suda, organ vlasti je dužan da omogući pristup informaciji na način koji je tražen zahtjevom, osim ako se iz opravdanih razloga odredi drugačiji način, ali u tom slučaju moraju biti navedeni i obrazloženi razlozi za takvo postupanje, što u konkretnom predmetu nije bio slučaju.⁵

Nezadovoljni dopisom Ljekarske komore Crne Gore, MANS je dana 09. jula 2010. godine podnio žalbu Ministarstvu zdravlja, obzirom da pravo na slobodan pristup uključuje i pravo podnositelja zahtjeva na korišćenje i širenje informacije kojoj je pristup odobren, što je u slučaju odobravanja neposrednog uvida nemoguće jer se informacija dobijena isključivo uvidom ne može podijeliti drugim zainteresovanim licima odnosno širiti, čime je pravo na slobodan pristup informaciji značajno ograničeno.

Dana 23. septembra 2010. godine Ministarstvo zdravlja, cijeneći opravdanim navode iz žalbe MANS-a, poništava akt Ljekarske komore Crne Gore.

Međutim, nakon perioda od skoro pola godine, Ljekarska komora Crne Gore nije postupila po odluci Ministarstva zdravlja, po kojoj je bila obavezna da doneše rješenje, kršeći pritom Zakon o opštem upravnom postupku koji propisuje da je, u konkretnom slučaju, Ljekarska komora bila dužna postupiti po rješenju Ministarstva zdravlja u roku od 30. dana o dana donošenja rješenja.⁶

Štaviše, kako je postupak po ZOSPI definisan u skladu sa načelom hitnosti, nepostupanje Ljekarske komore predstavlja grubo kršenje ovog Zakona.

⁵ Presuda Vrhovnog suda, Uvp.br. 83/2006 od dana 08. decembra 2006 godine

⁶ Prema članu 237. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku, prvostepeni organ je dužan u svemu da postupi po drugostepenom rješenju i da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema predmeta, doneše novo rješenje.

MANS je 14. marta 2011. godine uputio urgenciju Ljekarskoj komori podsjećajući je na zakonsku obavezu i skoro mjesec dana kasnije MANS dobija novi akt Ljekarske komore kojim se ovog puta, pristup traženim informacijama zabranjuje.

»Isprave, uvjerenja, potvrde, preporuke i druge podatke iz člana 6 ovog pravilnika izdaju se na osnovu pismenog traženja (zahtjeva) člana Komore.

Podaci iz evidencije mogu da se izdaju na zahtjev Republičkih organa uprave, Medicinskog fakulteta, Društva Ljekara Crne Gore i drugih pravnih lica.

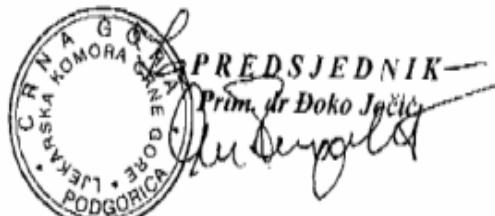
Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o identitetu tražioca, svrhu traženja i druge relevantne činjenice.«

Takođe, Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, članom 9, je određeno:

»Pristup informacijama ograničava se ako bi se njihovim objelodanjuvanjem značajno ugrozili: pod tačkom 6 alineja 2: podatima sadržanim u personalnim i medicinskim dosjeima lica...«.

U zahtjevu, na Vaše pitanje da Vam dostavimo odluku o imenovanju dr Saše Stefanovića na mjesto direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć crne Gore, kao i originalni akt koji sadrži informaciju o zvanju istog kao specijaliste upućujemo Vas na pravni subjekt gdje imenovani obavlja posao ili na Ministarstvo zdravlja, koje daje saglasnost o imenovanju, a Licencu koju izdaje Ljekarska komora Crne Gore možete dobiti u vidu fotokopije ili pak da izvršite neposredni uvid.

S poštovanjem,

Akt Ljekarske komore CG broj: 151/7 od 11. aprila 2011. godine

Ljekarska komora je ovoga puta dokumentaciju proglašila tajnom, što je u potpunoj suprotnosti sa prethodnim odgovorom, kada je pristup dozvoljen uz vršenje neposrednog uvida, čime je jasno stavljeno do znanja da se ipak radi o javnom dokumentu.

MANS je uložio žalbu Ministarstvu zdravlja i na ovaj akt, ali je Ljekarska komora nakon dobijanja žalbe, a prije odluke Ministarstva, sama promjenila rješenje i 07. juna 2011. godine dostavila kopije traženih akata.

Vašim zahtjevom br.11/27952-27953, od 30.05.2011. tražili ste da Vam dostavimo fotokopiju Rješenja o dozvoli za rad-Licencu za dr Sašu Stefanovića, direktora Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, vezano za rješenje Ljekarske komore Crne Gore br. 151/7, od 08.04.2011. godine.

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, Ljekarska komora Crne Gore, u okviru svojih ingerencija, udovoljava Vašem zahtjevu i u prilogu Vam dostavlja traženi akt.

S poštovanjem,

PREDSEDNIK
Prim. dr Doko Jočić

Rješenje Ljekarske komore CG broj: 151/9-107 od 07. juna 2011. godine

4. OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Predstavnici MANS-a kao stalni članovi Međuresorske radne grupe za izmjene i dopune Zakona o slobodnom pristupu informacijama, koji se vrši u skladu sa preporukama Evropske komisije, učestvovali su u radu na izmjenama postojećeg Zakona i njegovoj harmonizaciji sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, kao i Zakonom o tajnosti podataka.

Nakon brojnih sastanaka radne grupe na kojima je utvrđena analiza postojećeg stanja, te predlagane izmjene kojima bi se ispravili nedostaci u dosadašnjem zakonu, napravljen je preliminarni nacrt izmjena Zakona u kojem je uključen i niz MANS-ovih preporuka za unapređenje postojećeg pravnog okvira.

Prilikom izrade Nacrta uzete su u obzir i sveobuhvatne analize dostavljene radnoj grupi od strane međunarodnih eksperata i to Aleksandra Kašumova iz Bugarske kao i Kristine Kotnik Šumah iz Slovenije.

Izrada nacrta je u finalnoj fazi i nakon završnih komentara od strane članova radne grupe, isti će biti predat Vladi Crne Gore na dalje postupanje.

ANEKS 1 - STATISTIČKI PODACI O PRIMJENI ZAKONA

1. Podnešeni zahtjevi i odgovori u periodu od maja do avgusta 2011. godine

Odgovor/procedura	Zahtjev		Ispravka zahtjeva		Ponovljeni zahtjev		Žalba		Ponovljena žalba		Total		
	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	
Dozvoljen	708	47,14%	5	26%	189	40%	234	64%	29	28%	1165	47%	
Djelimicno	23	1,53%	2	11%	10	2%	6	2%	1	1%	42	2%	
Ispravka zahtjeva	5	0,33%	5	26%	15	3%	9	2%	0	0%	34	1%	
Vec objavljen	105	6,99%	0	0%	28	6%	1	0%	0	0%	134	5%	
Nije nadlezan	191	12,72%	4	21%	27	6%	3	1%	8	8%	233	9%	
Nema informaciju	424	28,23%	1	5%	108	23%	82	22%	13	12%	628	25%	
Odbijen-sacinjavanje	37	2,46%	0	0%	12	3%	17	5%	0	0%	66	3%	
Zabranjen-izuzetak	3	0,20%	0	0%	1	0%	11	3%	5	5%	20	1%	
Cutanje administracije	6	0,40%	2	11%	84	18%	2	1%	49	47%	143	6%	
UKUPNO	1502		19		474		365		105		2465		
		60,93%		0,77%		19,23%		14,81%		4,26%			

2. Podnešene tužbe po osnovu zahtjeva za pristup informacijama u periodu od maja do avgusta 2011. godine.

Tužbe	BR.	%	
Broj tužbi Upravnom Sudu	301	100,00%	podnešene tužbe upravnom sudu.
Broj tužbi čiji je postupak u toku	261	86,71%	podnijetih tužbi u kojima presuda još uvijek nije donesena
Broj donešenih presuda	40	13,29%	podnijetih tužbi - Upravni sud donio presudu.
Broj donešenih presuda u korist Mansa	40	100,00%	presuda Upravnog suda su u korist MANS-a.
Broj donešenih presuda u korist institucija	0	0,00%	presuda Upravnog suda su u korist javnih institucija.

3. Podnešeni zahtjevi i odgovori u periodu od decembra 2005. do aprila 2011. godine.

Odgovor/procedura	Zahtjev		Ispravka zahtjeva		Ponovljeni zahtjev		Žalba		Ponovljena žalba		Total		
	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	No	%	
Dozvoljen	9751	43,80%	86	36%	1555	26%	2030	40%	489	22%	13911	39%	
Djelimicno	359	1,61%	1	0%	56	1%	78	2%	19	1%	513	1%	
Ispravka zahtjeva	87	0,39%	96	40%	57	1%	45	1%	11	0%	296	1%	
Vec objavljen	1347	6,05%	1	0%	242	4%	188	4%	16	1%	1794	5%	
Nije nadlezan	2263	10,17%	1	0%	429	7%	377	8%	352	16%	3422	10%	
Nema informaciju	5998	26,94%	34	14%	1055	18%	1358	27%	52	2%	8497	24%	
Odbijen-sacinjavanje	269	1,21%	0	0%	82	1%	60	1%	43	2%	454	1%	
Zabranjen-izuzetak	283	1,27%	2	1%	80	1%	365	7%	59	3%	789	2%	
Cutanje administracije	1905	8,56%	19	8%	2456	41%	521	10%	1189	53%	6090	17%	
UKUPNO	22262		240		6012		5022		2230		35766		
		62%		0,67%		16,81%		14%		6,23%			

4. Podnešene tužbe po osnovu zahtjeva za pristup informacijama u periodu od decembra 2005. do aprila 2011. godine.

Tužbe	BR.	%	
Broj tužbi Upravnom Sudu	5465	100,00%	slučajeva gdje informacija nije dostavljena
Broj tužbi čiji je postupak u toku	1242	22,73%	podnijetih tužbi u kojima presuda još uvijek nije donesena
Broj donešenih presuda	4223	77,27%	podnijetih tužbi - Upravni sud donio presudu.
Broj donešenih presuda u korist Mansa	3071	72,72%	presuda Upravnog suda su u korist MANS-a.
Broj donešenih presuda u korist institucija	1150	27,23%	presuda Upravnog suda su u korist javnih institucija.